

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosó ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana,
Njeh ói khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

Sserbske njedželske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihicziščezetni w Budyschinje a je tam ša šchwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. dostacž.

Njedžela Septuagesima.

Mat. 20. 1—16.

Pšchirunanje wo džělaczerjach we winizy wošebje rašnje na Božu hnadu pokáže, pšchetož tuta hnada — tak naš tole pšchirunanje wuczi — tuta hnada Boža jenicžy je, kotraž čłowjeka k džělu we winizy, to je k džělu w Božim kralestwje powoła; tuta hnada pak tež je, kotraž jemu móž k tutemu džělu spožczi; tuta hnada pak tež šwěrnym džělaczerjam mšdu wudžěluje. Haj, je šwojim džěłom w Božim kralestwje šmy žyle na Božu hnadu pokasani, pšchetož:

1. hnada je, kotraž naš powoła k tutemu džělu,
2. hnada je, kotraž nam móž spožczi pšchi tutym džěle,
- a 3. hnada je, kotraž nam mšdu dawa ša tute džělo.

1. Winiza, wo kotrejž šo w našim pšchirunanju rěczi, je Bože kralestwo, hospodar je tón Knjes, džělaczerjo šmy my abo dyrbjeli š najmjeišča wšchitzny bycz, niz jeno předarjo a wuczerjo, ale kóždy kšchěszan bjes roszdžěla štawa abo powołanja je džělaczer w Božim kralestwje. Kóždy kšchěszan, kiž hiščcze njeje do džěla Božeho kralestwa štužil, je po našim pšchirunanju tajki, kiž hiščcze prošny šteji na torhoščcžu. Pšchetož ša Bože kralestwo šmy štworjeni, k džělu, k šwjatemu a šbóžnemu šobu- džělanju ša wotpohladny jeho kralestwa šmy wot našcheje šwjateje kšczenizy šem postajeni. Tehodla, hdy by ty

šchtó wě tak wjele džěkał w pocze šwojeho woblicza wot ranja hacž do wječora, hdy by ty pak pšchi šwojim džělanju, činjenju a prózowanju njeměł Boha a jeho šwjatu wolu, ale hdy by ty měł šwój wužitk, šwoje čašne derje- hieže we woczomaj, dha by ty był prošnokhodžer w Božej winizy a ša Bože kralestwo njewužitny wotročk.

Bóh tón Knjes pak chze džělaczerjom měcz do šwojeje winizy, niz něhdže šwoje dla, pšchetož wón našcheho džěla njepotrjeba, ale našche dla, šo njebychmy šnutštownje hlódni a laczni byli a tradali, ale pod tym džěłom šo pošylili na šwojim šnutštownym čłowjeku a tak tež tu hižom něšto woptali wo tej šbóžnosći, š kotrejž wón šwěrne džělo we šwojej šlužbje mytuje. Tehodla wón kaž hospodar w našim pšchirunanju wotkhodži a wšchitkich powoła, kotrychž na torhoščcžu prošnych štejo namaka: póježe do mojeje winizy, šastupče do šwjateho a šbóžneho džěla w mojim kralestwje! Šo wón to čžini, šo naš tak luboščiwje a pšcheczelniwje k tutemu džělu powoła, to je jenicžy škutk jeho hnady. Njebny-li naš powołał, njeby naš šašo a šašo tak móžnje wabił, dha bychmy hiščcze wšchitzny prošni na torhoščcžu šteji a bychmy tradacž dyrbjeli. Knjesowe šłowo: „wy nje nješcže wušwolili, ale ja šym waš wušwolil a postajil, šo byščcze tam šchli a plódn pšchinješli“, tu w polnej měrje placzi.

A tak nješpróznivy je tola tón njebješki hospodar w tutej šwojej hnadze a dobrocže! Pohladaj nits do našcheho šczenja! Šižom rano šaše, tak tu šlyšchimy, „se šwitaniom“ wón džěšche džělaczerjom najecz na šwoju

winizu. Tak je wón tež naš na ranju našchich džěcžazych lět pomolał a psches šwjatu kschćenizy do šwojeje winizy šadził, so bychmy tam schli a plód pschinješli. A šašo džěšche wón wočoło tšeczeje shtundy — to běšche sa naš w czašu našcheje mlodoščy, jako mlodženzow a mlode holzy je naš pomolał, so bychmy šo roščudžili — a šašo wón wuńdže wočoło sčesteje a džewjateje shtundy a cžinjěšche tehorunja — to běšche sa naš tón czaš, hdyž šmy jako wotročeni, jako mužojo abo jako žony pod staroščy a nufami semškeho žiwjenja do stracha pschischli, so bychmy na njebjěšte powołanje šabyli — a wočoło jědnateje shtundy džěšche wón won — haj, tež k tym hiščeže pschikhadža, kiž šu stari a steja tak-rjez hižom s jenej nohu w rowje, a steja hiščeže prošni. Šlaj, kaž njespróznawa je ta lubošč a dohrocžiwosć a hnada našcheho Boha! Wón je naš wschittich pytał, wón je nam wschittim we wschelakich czašach a we wschelakich wobštejnosćach našcheho žiwjenja niz jeno jedyn króč, ale pschezo a pschezo šašo a pschezo nutrišcho pschimołał: sčto stejich tak dolho prošny? Dži rucže do mojeje winizy a džělaj w njej, tak dolho hacž je sa tebje džěń, nóz pschindže, w kotrejž ničto džělacž njemóže, sčto wě kaž bóršy.

2. Kaž je to pak hnada, kotraž naš pomola k tutemu džělu w šnjefowej winizy, tak je tež hnada, kotraž nam móž spožči pschi tutym džěle. Džělacž, skutkowacž a šo prózowacž we šwojim semškim powołanju — to šamóže kóždy cžlowjeť se šwojimi s pschirodženja jemu spožčenymi mozami cžěla a dušche. Ale tak we šwojim semškim powołanju džělacž, so pschi tym na njebjěšte powołanje njesapomnišch, pschi dopjelnjenju semškeho powołanja njebjěšte powołanje wupošacž, šwoje semške powołanje, njech je kažkež čže, dokonjecž w pošluchnosći pschecžimo Bohu a jeho šwjatej woli, k jeho cžescži, k lěpschemu bližšcheho, k pošwjecženju šwojeje wutrobny a šwojeho žiwjenja — to jenicžy rěka: džělacž we winizy teho šnjesa. Š temu pak žadyn cžlowjeť šhmany njeje se šwojeje šamšneje mozy, k temu je nam wschittim, starschim pschi wocžehnjenu džěcži, předarjam a wucžerjam pschi Bohu špodobnym dopjelnjenju šwojeho powołanja, wucženym a njewucženym, šaštojnikam a džělawnym ludžom, kralej na trónje a jeho najnižšchemu poddanej, ta hnada trěbna, kotraž nam móž spožči pschi tutym džěle, ta hnada teho, kiž rjeknje: „bjese mnje ničzo njesamóžecže“ a: „daj šebi došč bjež na mojej hnadže, pschetož moja móž je w šlabych móžna.“ Haj, ta móž pschi tutym džěle we winizy teho šnjesa, w Božim kraleštwje a sa Bože kraleštwje sa naš a sa druhich, tuta móž je dar Božeje hnadny. A runje tak tež

3. Hnada je, kotraž nam šdu dawa sa tuto džělo. Šižom tu šwěrní džělacžerjo we šlužbje teho šnjesa něšchto šacžuwaju wot teje šdu, kotraž na nich tam cžaka, to je ta špokojaza a wobšbožaza wěštosć, šo šo prózuja, šwoje jim porucžene džělo po Božej woli a w jeho mozy dokonjecž. Junu pak, hdyž budže wšcha wobcžeznosć a próza nimo, junu, hdyž šwjatof pschindže, budže tych, kotřiž šu na jeho hlóš šlyšcheli a do jeho winizy šastupili, s njewurjeknitej hnadu mytowacž. Tehdy šo tež sa tym njebudža woprašecž, hacž šu dolhi abo krótki czaš w jeho winizy džělali, ale jeno sa tym, hacž šu šwěrní byli. Šchtož pak je šwěrnny byl w jeho šlužbje, temu čže wón krónu žiwjenja dacž. A tak budža pošledni přěni a přěni pošledni. Šswjaty japoschtol Pawol, kiž běšche najpošlednišchi mješ japoschtolami a mješěšche šo šam sa najpošledni-

šcheho niz hódneho, šo by japoschtol rěkał, je šo tón přěni ščinił, kiž je wóšišcho hacž wschitzny drušy Božu hnadu šhwalil a kiž je wjazny džělal, hacž woni wschitzny. A šłóštnil na šchizy, wočoło jědnateje shtundy powołany, tutón najpošlednišchi bu přěni: pschetož jeho je tón šnjes sa šobu wjedł do paradija jako přěnju dušchu, kotruž je šebi dobył se šwojej hórkej šmjercžu. Boža hnada šdu postaja. Šdyž šmy w Božej hnadže žiwi we wěrije, dha mamy šdu w pošnej měrje a šo wjazny njeprašchamy kaž šětr: „šchto mi sa to budže?“ ale: „mi wupošacž hnadu, kaž cži to šaplacžu?“ Pschetož tu je wschittko hnada: hnada je, šo s žyła winiza teho šnjesa je, hnada je, šo budžemy powołani k džělu w njej, hnada je, šo šměmy w njej džělacž, hnada je, šo w njej šdu doštanjemy. Tehodla tež špěwamy:

Psches hnadu dnybišch šbóžnosć doštacž,
D wěrišch to, ty wutroba?
Kač dolho čžešch dha blěda wostacž?
Šdyž wěrnno je, šchtož pišmo ma,
Dha to tež wěrnno wostanje:
Psches hnadu njebo tvoje je.

Šamjeń.

R. w B.

Džerž šwěru!

To je ta prawa lubošč, šwěra,
Kiž šhryšta twjerdže džerži šo
A šbóžnu radošč s teho cžěra,
Šo s nim ma Bože kraleštwje,
Šdžež Bohu škuzi pošornje
We draščje šhryšta prawdoščje.

A tuta škuzba šwědomniwa
Ta šwěrna tež we małym je,
Šdyž pschezo šhutnje na to džiwa,
Šo Bože wolo njedrěmje,
Kiž widži kóždu malinku
A šnaje wschittku nješwěru.

Duž šwucžuj šo tež w małym, dušcha,
Najmješichich hrěchow hladaš šo;
Čži pošluchacž šo šwěru šluchcha
Tež w malicžkosćach, kšescžano!
Šdyž w małym šwěru nawukny,
Dha we wulkim tež šwěrnny šy.

Šdyž šo ty hrubych hrěchow pašech,
Šo njeby hańbu cžinił šej,
A mješěšche brachi njewottšchajech,
To hiščeže žana šwěra njej;
Tež lubošč Boža njeje to,
Kiž jeno Bohu šwjecži šo.

Šchtož wschón šo Bohu pošwjecžuje
A šhodži jeno s šesukom,
Tón wot šebje wšcho šwotštorkuje,
Šchtož šłód ma někał sa hrěchom;
Wón we wščem hlada šhryšta cžescž,
Čže šwoju dušchu k njeby wjesč.

O duscha, pytaj tule śwěru,
 Niz so tež w małym wošjewja,
 A s poslušnosću, žiwej wěru
 Eso Bohu daj do słuženja,
 Hacz junu k tebi rjeknje so:
 Pój domoj, śwěrnny wotrocžko!

K. A. Fiedlef.

Sswěrnoscź w czerpjenju.

Někotrjžkuli myšli, hdyž ma czežko na czele czerpicz, dha je potom dobry čas nimo, hdyž njemóže tež druhim wjele wjazy s wužitkom a se žohnowanjom bycz. Temu pak tak njeje. Wón móže tež s czihim czerpjenjom druhim rjane, požohnowane snamjo dacz a hišće wjazy na khorokožu móžny předať sa nich bycz. Daježe šebi wot Draždžanskeho duchowneho Blankmeistara w jeho knihach wo tajkej předaržy powjedacz.

Chrysta Kosty běšče w lěcze 1812 jako dźowka krawca w Rochsburgu rodžena. Hacz do šchěpnateho lěta běšče cziła a czerstwa a by s druhimi wo wjetu běhala. Duž pschindze šte nasymnjenje na nju a ju na lětadołhe khorokožo położy. Haj, kelko lět? Niz mjenje hacž 62. W lěcze 1890 ju tón Anjes se šwěta khoroscze do šwěta wěcneje czerstwošće domoj domjedze. A kajke bě to žalostne czerpjenje, s kotrymž běšče domapytane! Po šlowje do kulki hromadu rosczesche, so běšchtej nosy žyle do hromady switej. Gusto dyrbjachu jej maše kótki s czeła wuršacz. Žyle czele běšče dospołnje wošlabnylo. A temu pschindze, so běšče wona, dokelž bjes šredkow, s woprědka gmejnje k wobczěžnosći a hake posdžišcho bu sa nju psches dobrych pscheczelow a duchownych dobroczelow lepje starane. Wjele lěkarjow šwoju wustojnosć nad tym wobohim bėdnym cziłowškim džešezom špyta, ale wschitzy dyrbjachu wušnacž: „Móz našcha dohycž njemóže“. Duž wona, hižom wěrjaza a kšesczjianszy woczehnjena, cził dale cził bóle šwoje doměrjenje na teho stajesche, kiž rjekny: „Bójce šem ke mni wschitzy, kiž wy špróznj a wobczěženi šče, ja chzu waš wošchewicz.“ Wona bu rjekowka we wěrje, pschewinjenju šwěta a mozy s wyškosčje. Duž nawušny niz jeno czerpicz bjes štorženja, ale so tež tyšchnosćow šhwalicz. Wona bu s wučerku a předarku wěrneho kšesczjiansstwa sa wschěch, kiž běchu wokolo njeje, troštarla sa sta a tyšazny, kotřiž podobnje potrjeheni so njechachu do Božich pučow podacz. Šchtóž by šrudžbu měl a trošta pytał, tón by k tamnej Chryšće šchol. A hdyž běšče tež hišće bóle šrudny pschischol był, dha by so šašo s wolóženej wutrobu wotšalik. A niz jeno rtnje by wona troštowala, ale tež pišnje. Dokelž njeby šama pišacz mohla, by listy po stach do pjera prajika sa tajkich, kiž bychu špokojenje s jejneho rta šyššecž chzyl. Šsamo katholiczy bychu rady a trošta tuteje šwěrnej ewangelišće kšesczjianski, tuteje dušchowpastyrki na khorokožu žadali. Šako w lěcze 1866 Bramboršzy w Rochsburgu a wschelazy wot nich njedželu dla wojeršće šlužby kemschi njemóžachu, dha so pschi bolosnym kožu tamneje Chryšty natwarichu, hdyž běchu jich ludžo pokasali, a niz jeno junkrocž tam dońdžechu na nej wušnyč, šchto je šmužitoscž a šwěra, ale wjele krocž a šamo hišće dołho po wójnje šebi s nej pišachu. Šak njebe jejne žiwjenje w 62lětnj khorosczi tola žana žaloscž, ale prawe žohnowanje — sa nju šamu a sa wschěch, kotřiž ju snajachu. Ša šebje je wjazy mēla hacž někotrj, kiž je wschědnje w krašnym wješelu žiwj; a sa druhich je wjazy škutkowała hacž tyšaz druhich, kiž s titulami a dostojnosćemi psches žiwjenje džeja a po šmjerczi šchto wē šak krašne pomniki štajene doštanu.

Džělaj s dowěru!

Hdyž kajkžkuli rolu mašch,
 Dha njech ju šwěrnje wobdžělajch
 A k šytwe pschihotujesch rjenje;
 Šsyj dobre šyntjo w Božim mjenje,
 Wo šlónzo, deschczž so nještaraj,
 Šo štrošhtnje Bohu pschewostaj!

K. A. Fiedlef.

Džakna wěra.

Njech, o Wótče, džak czi damy!
 Wodnych šwój wot tebe mamy,
 Ty šy šbože, wukhow nam.
 Duž so hymny šaklincžuja,
 Šasche špěwy šanoschuja
 A tebi horje k njebjesam.

Šłowške džeczjo, pój a špěwaj,
 Šhwalbnj šhěrlušch Bohu džělaj,
 Wón cze žiwj, je czi wscho.
 Šasch so bėdžicz w horja nozy,
 Njeboj so, Wóh dawwa mozy,
 Šwarisch jeho kraleštwjo.

Hdyž so wichor posbėhuje,
 Šsamo šemja šhabka, hnuje:
 Šhladuj k njeju, wutroba!
 Šam czi pola Božoh' tróna
 Šima dohycžerška kóna:
 Šbóžny tón, kiž wěru ma!

K. A. Fiedlef.

Dobra macž.

Štaraj so sa moje džeczj,
 Wótče, bjeť je na šedžbu,
 Hacz šu runje w hrěšchym šwěczi,
 Šola tebi šlušchaju.

Šak po šhěrlušchu kšesczjianski nan a macž špěwataj. Šo byšhtaj tola šóždy nan a šóžda macž šak špěwatoj a so modliłoj k temu, kiž je Wóčez nade wschitkami!

Wošebje dobra macž je šlónčko sa dom. Šišče w pošdnich dnjach, hdyž so wlošy běla a woczi šaczmitwacz počnu, so na nju s wyškej radošću dopomnišch. Šotra je dobra macž?

Ššched něhdy 200 lětami běšče w městacžku Šolcžnizy wošebny a bohobojašny pschekupž žiwj. Šeho mandželšta w pobožnosći a lubosći k Šbóžnikj jemu runja šmyšlena, w mrěcžu ležesche a da wschěch tych šwojich k šebi šhromadžicz. Ša jene dobo wona se šlabym ale šwjatocžnym hłošom šapocža: „Šube džeczj, ja šym wam wulki poklad nahromadžila!“ — „Šdže dha?“ — ju najštaršcha dźowka pschetorhny. — „Šy jón w mojej bibliji namacže“, wona wotmolwi, a s tym so wudycha. Džeczj po jejnym wotšalenju po macžeršnu bibliju džechu a ju na wjele městnach žyle se šyšami pschemaczanu namacachu. Šobožna macž, šwěrna czičarła Božeho šłowa, kiž šwojeho runjecza njemějesche, běšče so šak šwěrnje sa šwoje džeczj modlika, a jejne šyšy běchu na wschěch tych městnach, na kotrychž běšče s tym Anjesom rěčžala, widomne šlėdy šawotajika. Šale žona běšče macž wulkeho mišjonara Šartroma Šiegenbalka.

Šišče junu! Šotra je dobra macž? Ša hišče niz,

tiž jeno sa hwoje džěczi roshmi waricz, knano dobre waricz, abo schicz a platacz, plocacz a rjedzicz wot rano sahe hacz wjeczor posdže, ta hichcže niz, tiž sa hwoje džěczi jeno džěla, ale tiž sa nje tež spěwa. Ta, tiž so hwojich džěczi dla nad bibliju i Bohom bėdži a jim na smjertnym ložu bibliju jako najdrohotnišchi poklad sawostaji — ta je dobra macz. Hdy budzišche wschitto sa hwojich hynow a hwoje džowki cžinila a pak so niz sa nje njemoblila a je i Šbőznikej njepokasowala, dha budzišche to najlěpšche njecžinila. Čžehodla so telto džěczi njeporadži? To leži niz jeno na nanach, ale wjele bóle na maczerjach. Čžehodla so wjele maczerjam njeradži, se hwojimi džěczi něchto dozpicz, hacz runje husto a wjele hwarja, khostaja, na nje wołaja a do nich přėduja? Haj, tole runje je: Wone drje i džěczi rěcža, drje tež i nimi wo Bosh porěcža, ale i tym knjesom wo džěczech njerěcža. Staršchi, maczerje, modlcže so sa džěczi!

K.

Nětko mam domisnu.

My bėchmy wětskojty pucz na morju měli. Dweju mužow bėchu žolmy i kődže wotplawile a kődžiny schrub bė so nalemil. Duž so wjėbelachmy, so bė brjoh našdala widžecz a kődžiny bėchu tež połni radoscže, so smėdža na khwilu sažo do domisny. Jeno jedyn bė na kődži, stary brodaty Sakub, na kotrymž bė widžecz, so žaneho tajkeho wjėbela nima. Dofelž bėch na dołhim puczju cžasčijišo i nim rěcžal, so jeho nětko woprašchach, cžeho dla je runje kamlutki tajki srudny. „Haj, moji towaršchojo,“ tak mi wotmolwi, „maja samyžł, so wjėbelicz, pschetož woni wjedža, hđže maja hwoj dom a schto tam na nich cžaka. Sa pak žaneje domisny nimam a na mnje nihdže ničto njewocžajuje.“

„Wboshi Sakubje,“ so jeho woprašchach, „i wotkal dha scže, hđže scže rodženy?“

„Moja domisna“, tak na to džěsčhe, „je morjo, a rodženy hyn na kődži. Powjedali so mi, so je moja macz na puczju i mojemu nanaj do Awstralije byla a bėrshy po mojim narodže na kődži wumrjela a so so jejne cžěto do mőrskeje hlubiny pušchčžili. W tehdomnišchim cžasju so hichcže tak jara sa wopiřmami njeprašchachu a moje bėchu so wysche teho na kődži spalile. Duž so mje do hrotownje tykli a hdyž bėch trochu wotrostł, sa kődžnika scžinili. Nětko hižom na wschě 40 lět po wodže jėsbžu, hwoju domisnu pak pschezo hichcže namakal njeřshym. Tak husto hacz so moji towaršchojo na hwoj dom wjėbela, je mi pschezo, jako by mi wőtry kłof do wutrobny sajł.“

Sa jemu ruku dach a dofelž bėchmy so hižom do pschistawa dowjėli a žaneho cžaka i dalschim rěcžam wjazh njebė, jemu Nowy Testament darich a so i nim rozžohnowach.

Něhdže lět po džiřcho so sažo na tej kamřnej kődži wjėsčh. S woprėdka řebi na tamneho Sakuba wjazh njemyřlach. Dužh po puczju pak mi tola do myřli pschidže, so woprašhecž, hacz je wón hichcže na tež kődži. „Haj“, mi wotmolwichu, „wón tu hichcže je, leži pak delkach khory w lazarecže a lėkar praji, so budže i nim knano hichcže džęnřa wscho.“ Duž džěch i njemu dele, jeho wopytač. Tam jeho cžěto khoreho namakach. Wón bė na sahorjenje pluzow šchorik a i wulkimi boloscžemi sa dychom lojesčhe. Nėcžecž wjele njemőžesčhe. Na jeho woblicžu pak, tiž bė priedy pschezo tajke struchle a pořhmurjene bylo, so drjėbjazej skale podobne, bė potoj a měr wupřchestrjeny, kaž by prawje šbőzowny byl. Na mějčže mje spőjna.

„Sakubje“, tak i njemu pocžach, „tak dha so wam dže?“

„So lubje džakuju, jara derje.“

„Ale wy scže tola khory a macže wjele boloscžow?“

„To wschaf je wěrnno, tola pak so mi derje dže, ja wjazh bjes domisny njeřshym.“

„To dha je rjenje, Sakubje, so scže na posledku řhonili, hđže je wasch dom. Esu dha so wasche piřma sažo namakate?“

„Haj,“ wón wotmolwi, „tu wone řu;“ a i tym wucžeže spody hwojeho wodžecža Nowy Testament a džěsčhe: „Tuta kniha, kotruž mi darjėsčcže, je mi moju domisnu sažo daka. Nětko hagle wēm, hđže řluscham, hđže mőj Wőtz bydli, a hwojeho Šbőznika řesřka tež řnaju. Wőřsh budu pschi nim.“

Sa hyn so na to hichcže i nim modlił a wón je potom řmėrom a řbőzowny domoj řchoł.

Twoje herbstwo.

Někajki rěcžnik mějesčhe herbow sa wulke sawostajeřstwo pytač a dyrbjesčhe teho dla w starych aktach a zřrtwinřich knihach wjele cžitacž a řlėdžicz. To bu jemu džėn a bóle wostudliřche. Ras pak so pschi tym pytanju dohlada, so wschitte piřma na njeho pokasuja, tak so mohł wón knano řam tőn herba bycž. Na jene dobo bė nětko wscha wostudłoscž přjecž a wón džělascže džėn a nőz, so by hwojeho namrěcža wěřty byl.

Runje tak so někotremužkuli řchescžijanej dže. Jemu so wostudži, w bibliji cžitacž, a hdyž jemu stara macz kasa, so by jej njedželu popořdnju přėdowanje wucžitał, rad jenu abo dvě řtronje pschescžiči, so by řkerje a lėpje hacz na kőnz dohnał; duž pak ras sa tym pschidže, so je w bibliji drohi poklad sa jeho duschu a wěcžne herbstwo namakacž. Wot teho cžaka so wjazh njewotwłakuje, Wože řłowo do ruti bracž, ale cžita w bibliji, řpěwarřich a pobožnych řopjenach, wjelež mőže. A to jemu cžěžko njeje a bjes ploda tež njewostawa. To herbstwo so we hwojim cžasju połne wuplacži.

Domjaza staroscž.

Sažo a sažo so řkorži, so njeje došč evangeliřich duchownych. Njemőže so to polėpschowacž? Ras jene cžikł „Katoliřkeho řbőřla“ mjena katoliřich řchudowazhych na universitach a na gymnasiju w řrařhy řapřbowasčhe; jich licžba bėřche 6 řchudentow a 18 gymnasiřtow. Njėch so tež wot posledniřchich někotry na druhe powołanje poda, dha je jich tola tak wjele, so maju niz jeno wschitte řerbřke katoliřke řary řerbřich duchownych, ale tež wulki džěl němřich (w řakřej). Řajki wuřnam ma to sa zřrtwinu a narodnu nabožnosč, wořebje tež sa řerbřke piřmowřstwo, to kőždy widži. Čžehodla je pola nař hinał? Ty prajiřch, so maja woni hwoj řeminar w řrařhy a řtudowanje je sa nich tunje. To drje je wěrnno. Ale wěřte je tež, so so wjazh dnyžli polořza evangeliřich řarřchich hwojim řhnam dali na gymnasiř řhodžicz i tym wotpohladanjom, so bychu woni na duchownřstwo řtudowali. A nětko je jich tak malo. Šchto nam to pomha, hdyž w Draždžanach řerbřki řeferendar řhodži abo w řipřtu řerbřki lėkar abo w řtrařburgu řerbřki mathematikus a woni so i hwojej narodnosčji njėsnaja, doma pak je njedostatł na řerbřich řararjach? Wjazh řahorjenja sa našchu evangeliřku wėru a jeje řkuzobnosčže na řwėcže, wjazh luboscže i řerbřkej narodnosčji, dha budže tež pola nař wjele lėpje. A potom tőn řeminar! Njėby řhromadnym mozam evangeliřich duchownych mőžno bylo, to řriadowacž, řchtož řtaj d w a j katoliřtaj w řrařhy cžiniloj? A to cžim bóle, dofelž njėtrjėbamh wuřtaw sa 30 řhowanřow, ale sa 15—20 by hižom dořahalo a tež jenož sa gymnasiřtow. Hdy by kőždy řerbřki duchowny i temu 1000 řr. dał, dha by to dořny řapocžatł byl a lud by tež pschidawał. S tym by sa wschě cžasřy sa to řtarane bylo, so bychu řerbřřy duchowni połnje dořahali.